

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-488/23-L

Název	Základní škola Tanvald, Sportovní 576, příspěvková organizace
Sídlo	Sportovní 576, 468 41 Tanvald
E-mail	jana.tumova@zstanvald.cz
IČO	43 257 089
Identifikátor	600 078 493
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Tůmová
Zřizovatel	Město Tanvald
Místo inspekční činnosti	Sportovní 576, U Stadionu 588 a 589, Tanvald
Inspekční činnost na místě	9.-12. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Tanvald, Sportovní 576, příspěvková organizace (dále „škola“) poskytuje základní vzdělávání a zájmové vzdělávání. V základní škole je nejvyšší povolený počet

žáků 500 a ve školní družině (dále „ŠD“) 90 účastníků zájmového vzdělávání. K datu inspekční činnosti se ve dvaceti třídách vzdělávalo 404 žáků v základní škole, z nich 112 ve čtyřech třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy (podle školního vzdělávacího programu ŠVP ZV verze 2008-ST), 82 žáků ve třech odděleních ŠD. Škola vzdělávala 30 žáků s odlišným mateřským jazykem, 47 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Informace o škole jsou dostupné na webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve vedoucí funkci nově od srpna 2021. Promyšlená koncepce rozvoje školy účelně navazuje na předchozí vedení, vychází z autoevaluace a aktuálních potřeb školy. Cílí na podporu týmové práce žáků i pedagogů a rozvoj schopností a nadání každého žáka.

Škola vzdělává žáky v běžných třídách od prvního do devátého ročníku a ve sportovních třídách od šestého do devátého ročníku. Svým zaměřením usiluje o podporu pohybových aktivit a zdravého životního stylu u všech žáků. K tomu využívá tři hodin tělesné výchovy a zapojení školy do projektů zaměřených na zdravé stravovací návyky. Žákům sportovních tříd je určena nabídka volitelných předmětů sportovního charakteru.

Systém řízení vychází z delegování kompetencí na dvě zástupkyně ředitelky školy a na vedoucí vychovatelku. Ředitelka školy plně přesunula záležitosti podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do kompetence své zástupkyně bez efektivní zpětné vazby. Významným nástrojem systému řízení je otevřená komunikace členů vedení se všemi účastníky pedagogického procesu podporující příznivé klima pro vzdělávání a zdravé interpersonální vztahy na pracovišti. V rámci metodických sdružení, která pokrývají všechny vzdělávací oblasti, probíhá efektivní komunikace pedagogů, vzájemné sdílení výukových materiálů, výběr učebnic, příprava žáků na soutěže a sjednocování hodnocení výsledků vzdělávání. Pedagogové aktivně spolupracují při organizačním zajištění projektových dnů a mimoškolních akcí. Prostor pro zlepšení je v oblasti efektivit využití inovativních edukačních metod, podporujících rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Škola je díky vícezdrojovému financování ekonomicky stabilní. Promyšlené hospodaření umožňuje zajištění výchovně vzdělávacího procesu, provozu i postupné a cílené zkvalitňování materiálních podmínek. Významným přínosem pro zlepšování materiálních podmínek je cílená projektová činnost školy v rámci dotačních projektů financovaných evropskými fondy. Rozlehlá budova školy s prostornými chodbami působí otevřeně a prosvětleně, poskytuje vyhovující prostory pro vzdělávání i zázemí pro relaxaci o přestávkách. Kromě kmenových tříd probíhá účelně výuka i v odborných učebnách (přírodovědná učebna, dvě počítačové učebny, dílny, cvičná kuchyňka). K podpoře rozvoje digitální gramotnosti žáků slouží i dvě mobilní učebny (v době inspekční činnosti nebylo jejich využití zaznamenáno) vybavené notebooky a tablety i rozšíření výuky o předmět robotika. Podporu čtenářství poskytuje školní knihovna, efektivně využívaná zejména v humanitních předmětech. Škola má nadstandardní podmínky k výuce tělesné výchovy, pohybovým činnostem, aktivní relaxaci a trávení volného času (sportovní halu s lezeckou stěnou, tělocvičnu, venkovní sportoviště, atletickou a bruslařskou dráhu, venkovní posilovnu, hřiště pro badminton, skatepark). Nedaleká sportoviště jsou efektivně využívána pro výuku běžeckého i sjezdového lyžování, bruslení, cyklistiky a dalších outdoorových aktivit. Samostatné prostory ŠD jsou útulné a prostorné, dostatečné materiální vybavení umožňuje efektivní vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Pro svou činnost účelně využívá i cvičnou kuchyňku, sportovní areál a školní zahradu se sportovními a herními prvky.

Pedagogický sbor je složen převážně ze zkušených a odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Realizace dalšího vzdělávání zohledňuje potřeby školy i individuální zájmy pedagogů v rámci jejich osobnostního rozvoje. Mezi priority patří oblasti gramotností (čtenářská, finanční, jazyková, informační), rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti žáků, environmentální výchova a prevence rizikového chování. Cílená podpora odborného růstu pedagogů sice vede ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu a ke zlepšování podmínek pro vzdělávání. ČŠI však doporučuje zaměřit se i na podporu rozvoje kritického myšlení žáků a žákovského vyhodnocování jejich vlastního učebního pokroku.

Školní poradenské pracoviště tvoří metodička primární prevence a dvě výchovné poradkyně (bez příslušné kvalifikace), z nichž jedna zároveň vykonává funkci zástupkyně ředitelky školy.

Škola vnímá bezpečnost a ochranu zdraví žáků spíše intuitivně. Na základě vyhodnocení bezpečnostních rizik byly obecně stanoveny podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školním řádu a dalších dokumentech. Dílčí nedostatky byly zjištěny u některých aktuálních rizik, je nutné důsledně přijímat opatření k jejich odstranění, eventuálně k jejich minimalizaci. Případné úrazy žáků jsou evidovány a záznamy o úrazech zpracovávány. Vstupní prostory školy i školní družiny jsou zajištěny elektronickými systémy proti vniknutí cizí osoby.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve škole panovala vřídá atmosféra a vzájemná důvěra mezi žáky a pedagogickými pracovníky bez rušivých vlivů a kázeňských problémů. Žáci se ve vzdělávacím procesu cítili bezpečně, respektovali nastavená pravidla, měli zažité pracovní návyky. Pedagogové komunikovali se žáky zdvořilým a přátelským způsobem, motivovali žáky k učení, kladli na ně srozumitelné požadavky. Většina navštívených hodin se vyznačovala pevnou strukturou, tempo výuky respektovalo možnosti žáků. Ve výuce převažoval frontální způsob, účelně doplněný individuální prací žáků, v některých hodinách velmi efektivní. Činnost asistentů pedagoga byla účelná pro jednotlivé žáky se SVP, chybělo jejich efektivní využití pro kolektiv celé třídy. Poskytovaná pedagogické intervence v průběhu dopolední výuky byla neúčelná. Péče o nadané žáky nebyla zaznamenána. Závěry většiny sledovaných hodin postrádaly žákovské zhodnocení vlastního učebního pokroku. Prostředky počítačových technologií byly v průběhu výuky využívány převážně učitelem, bez vedení žáků k aktivnímu osvojení práce s nimi. Prostor k dalšímu zlepšení procesu vzdělávání nabízí cílená podpora vzájemné spolupráce žáků při analýze a řešení problémů nebo začleňování aktivit rozvíjejících kritické myšlení. Pro posílení komunikace a vrstevnického hodnocení je vhodné více zapojovat žáky do párové a skupinové práce.

Výuka na prvním stupni se vyznačovala efektivním střídáním činností a průběžnou pozitivní motivací. Používané metody podporovaly dosažení vzdělávacího cíle, ten byl žákům zřejmý až v průběhu hodiny. Vyučující dokázali žáky zaujmout, aktivizovat a vést je ke vzájemné pomoci. Komunikovali s nimi způsobem přiměřeným jejich věku, využívali přirozenou autoritu a projevovali zájem o jejich vzdělávání. V hospitovaných hodinách převažovalo procvičování základního učiva. Žáci pracovali v tempu přizpůsobeném jejich možnostem s patrnými mezipředmětovými přesahy.

V navštívených hodinách na druhém stupni byla výuka promyšlená, realizovaná v souladu s kurikulárními dokumenty. Rozdíl v aktivitě a přístupu žáků ve sportovních třídách oproti běžným je dokladem nedůsledné práce pedagogů se vzdělávacími cíli vzhledem

ke specifickým potřebám žáků. K efektivitě výuky přispívalo účelné využití didaktických pomůcek a digitálních technologií. Zřídka byla zaznamenána podpora kritického myšlení nebo příležitost pracovat s různými informačními zdroji. Ojedinelé byly aktivity podporující objevování, experimentování, kladení otázek a tvořivost. Pedagogové účelně vedli žáky k pochopení souvislostí toho, co se naučili ve škole s běžnými reálnými situacemi.

Průběh zájmového vzdělávání pozitivně ovlivňovala vyvážená skladba činností. Vhodná úvodní motivace zahrnovala připomenutí dohodnutých pravidel a podporu vzájemné spolupráce. Dostatečný prostor je ve ŠD vyhrazen pro relaxaci i pohybové aktivity. Důraz je kladen na rozvoj zájmů, sociálních a pracovních kompetencí účastníků a jejich kreativitu. V dostatečné míře je v průběhu roku využíván pobyt venku, zaměřený na rozvoj pohybových dovedností a zlepšování fyzické kondice účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke vzdělávání do běžných tříd jsou přijímáni všichni zájemci na principu rovných příležitostí bez diskriminace, do sportovních tříd na základě testování tělesné zdatnosti s přihlédnutím k dosavadním výsledkům vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání je předmětem jednání vedení školy, pracovních porad metodických sdružení a pedagogické rady. Škola poskytuje žákům efektivní zpětnou vazbu. Těm, kteří aktuálně nedosahují v některé oblasti očekávaných výsledků, poskytuje nabídku individuálních konzultací. Vyučující využívají standardní evaluační nástroje založené na pozorování žáka a uplatňování různých forem ústního a písemného zkoušení. V odůvodněných případech škola využívá slovního hodnocení, jehož pravidla jsou ukotvena ve školním řádu. Žáci školy dosahují dobrých výsledků v průběhu vzdělávání, v posledním školním roce byla vyznamenána téměř polovina žáků školy, neprospívajících bylo necelě 1 %. Efektivní podporu nadání představuje široká nabídka volitelných předmětů (např. sportovní hry, atletika, gymnastika, míčové hry, estetická výchova, chovatelství, geoinformatika, regionální zeměpis, robotika, ekologický seminář).

Při inspekční činnosti žáci prokazovali dovednosti a znalosti odpovídající jejich věku, individuálním možnostem a požadovaným výstupům. Škola pravidelně využívá externí srovnání výsledků vzdělávání, výsledky žáků školy nedosahují úrovně celostátního průměru. Škola cíleně sleduje uplatnění svých absolventů, 10 % žáků bylo přijato ke studiu na gymnázia, 40 % žáků do maturitních oborů středních odborných škol a další ke střednímu vzdělávání zakončenému výučním listem. Z pátého ročníku odešlo 8 % žáků na víceletá gymnázia.

Případné kázeňské problémy či školní neúspěch jsou neprodleně projednávány se žáky a s jejich zákonnými zástupci. Díky vhodně nastaveným pravidlům pro hodnocení výsledků vzdělávání a jejich důslednému uplatňování se škole daří úspěšně a v zárodku řešit problémy spojené s vysokou či neomluvenou absencí. Nízký je průměrný počet zameškaných hodin. K výchovným opatřením je přistupováno na základě jasně nastavených pravidel pro hodnocení chování, převažují pochvaly. Snížený stupeň z chování byl na konci uplynulého školního roku uplatněn u 2,7 % žáků školy.

Patřičná pozornost je věnována prevenci rizikového chování prostřednictvím cílených programů zaměřených na aktuální problémy a témata. Efektivně jsou zajišťovány různé prožitkové aktivity (projektové dny, sportovní kurzy, cirkusové vystoupení, harmonizační dny pro žáky šestého ročníku), které posilují prosociální chování žáků. Menší pozornost je věnována utváření vzájemně respektujících vztahů v třídních kolektivech běžných tříd na druhém stupni a nárůstu agresivního chování žáků. Škola využívá podporu externích

organizací v oblasti zjišťování klimatu školy. Na realizaci specifické primární prevence spolupracují se školou především školská poradenská zařízení, neziskové a státní organizace, odbor sociálně právní ochrany dětí, Policie ČR a další externí odborníci.

Žáci jsou motivováni k aktivní účasti v řadě vědomostních soutěží a olympiád (Pythagoriáda, Business talent, recitační soutěž, matematický Klokán). Úspěšní jsou žáci především ve sportu, např. přespolní běh, florbal, běh na lyžích, atletika (Pohár rozhlasu), branná zdatnost i znalosti z oblasti branné přípravy (Ještědská hlídka).

Sounáležitost se školou je efektivně podporována dlouhodobou realizací školní soutěže Sportovec roku i nabídkou kurzů (cyklistický, lyžařský, vodácký, outdoorový). Škola pořádá vlastní kulturní akce (např. školní akademie, vánoční zpívání na schodech) nebo se zapojuje do různých aktivit pořádaných zřizovatelem. Čtenářská gramotnost je rozvíjena v součinnosti s městskou knihovnou (pasování na čtenáře, čtenářské výzvy, autorské čtení). Aktivní podpora environmentální výchovy ve škole zahrnuje třídění odpadu, školní projekty i spolupráci se specializovanými organizacemi. Na vzdělávání v základní škole vhodně navazuje vlastními projekty a aktivitami i ŠD. Zaměření zájmového vzdělávání reaguje na změny v přírodě a významné události v průběhu roku, podporuje rozvoj nadání účastníků v pěvecké, taneční, výtvarné i pohybové oblasti.

Žáci se podílejí na činnosti školy prostřednictvím žákovského parlamentu formou podnětů a připomínek k životu a organizaci školy i realizací vlastních projektů. Podpora spolupráce napříč ročníky zahrnuje společnou organizaci sportovních soutěží a turnajů, kde jsou posilovány sociální a občanské kompetence žáků.

Přínosná je spolupráce s místními institucemi jako je horská služba, hasiči, městská policie. Škola se prezentuje též v místním tisku, na svých webových stránkách i na sociálních sítích.

Závěry

Vývoj školy

- Ve funkci ředitelky školy došlo ke změně od srpna 2021.
- Učebna informatiky byla vybavena novými počítači, škola pořídila mobilní počítačovou učebnu a 3D tiskárnu.
- Podporu informační gramotnosti představuje volitelný předmět Robotika.
- Sportovní areál byl rozšířen o bruslařskou dráhu a zimní kluziště.

Silné stránky

- Výborná spolupráce se zřizovatelem je přínosná pro udržení nadstandardních podmínek pro vzdělávání, zejména v oblasti sportu.
- Žáci jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu, podpora zahrnuje oblast stravování i pohybových aktivit a smysluplného trávení volného času.
- Klidná a nestresující atmosféra při vyučování příznivě ovlivňuje klima školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ředitelka školy cíleně nezískává efektivní zpětnou vazbu v oblasti poskytování podpůrných opatření.
- Práce pedagogů se vzdělávacími cíli vzhledem ke specifickým potřebám žáků je nedůsledná.

- Rezervy jsou v podpoře rozvoje kritického myšlení žáků a žákovského vyhodnocování vlastního učebního pokroku.
- Aktivity podporující objevování, kladení otázek, tvořivost a příležitosti využívat různé informační zdroje se vyskytují ojediněle.
- Práce s kolektivy běžných tříd zejména na druhém stupni není dostatečně systematická.
- Efektivní využití asistentů pedagoga pro kolektiv celé třídy nebylo zaznamenáno.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Důsledně vyhodnocovat rizika a přijímat účinná opatření k odstranění nedostatků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.
- Zaměřit se na systematickou práci s kolektivy běžných tříd.
- Zajistit specializační studium pro výchovného poradce.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na podporu kritického myšlení žáků a žákovské vyhodnocování jejich vlastního učebního pokroku.
- Využívat ve výuce metody podporující objevování, experimentování, kladení otázek, tvořivost, autonomii a iniciativu každého z žáků a využívání různých informačních zdrojů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Základní školy Tanvald, Sportovní 576, příspěvková organizace z 5. 5. 2021, s účinností od 1. 8. 2021
2. Zřizovací listina ze dne 15. 9. 2021, s účinností od 1. 1. 2022
3. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
4. Souhrnná dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (aktuální stav)
5. Personální dokumentace (vzorek)
6. Zápisy z pedagogické rady ve školním roce 2022/2023 ke dni inspekce
7. Koncepce rozvoje školy ze 24. 3. 2021
8. Školní řád schválený školskou radou dne 13. 6. 2018 a projednaný pedagogickou radou dne 21. 6. 2018, s účinností od 1.9.2018
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
10. Školní vzdělávací program základního vzdělávání platný ve školním roce 2022/2023
11. Souhrnná dokumentace školního poradenského pracoviště

12. Souhrnná dokumentace k zájmovému vzdělávání ve školním roce 2022/2023
13. Třídní knihy ve školním roce 2022/2023, elektronická verze (vzorek, ke dni inspekční činnosti)
14. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2022/2023
15. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení online k datu 17. 4. 2023
16. Inspekční zpráva čj. ČŠIL-1059/18-L ze dne 27. 12. 2018
17. Zápisy z jednání školské rady ze dne za školní roky 2022/2023 ke dni inspekce
18. Webové stránky školy na adrese <https://www.zstanvald-sportovni.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Romana Jůnová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka

Mgr. Štěpánka Martinková, školní inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.